

Niewiasta obleczona w słońce

Wizja Niewiasty i Smoka (Ap 12, 1-17)

Potem wielki znak się ukazał na niebie: Niewiasta obleczona w słońce i księżyc pod jej stopami, a na jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu.² A jest brzemienna. I woła cierpiąc bóle i męki rodzenia.³ I inny znak się ukazał na niebie: Oto wielki Smok barwy ognia, mający siedem głów i dziesięć rogów - a na głowach jego siedem diademów.⁴ I ogon jego zmiata trzecią część gwiazd nieba: i rzucił je na ziemię. I stanął Smok przed mającą rodzić Niewiastą, ażeby skoro porodzi, pożreć jej dziecię.⁵ I porodziła Syna - Mężczyznę, który wszystkie narody będzie paść różgą żelazną. I zostało porwane jej Dziecię do Boga i do Jego tronu.⁶ A Niewiasta zbiegła na pustynię, gdzie miejsce ma przygotowane przez Boga, aby ją tam żywiono przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt dni.⁷ I nastąpiła walka na niebie: Michał i jego aniołowie mieli walczyć ze Smokiem. I wystąpił do walki Smok i jego aniołowie,⁸ ale nie przemógł, i już się miejsce dla nich w niebie nie znalazło.⁹ I został strącony wielki Smok, Wąż starodawny, który się zwie diabeł i szatan, zwodzący całą zamieszkałą ziemię, został strącony na ziemię, a z nim strąceni zostali jego aniołowie.¹⁰ I usłyszałem donośny głos mówiący w niebie: «Teraz nastąpiło zbawienie, potęga i królowanie Boga naszego i władza Jego Pomazańca, bo oskarżyciel braci naszych został strącony, ten, co dniem i nocą oskarża ich przed Bogiem naszym.¹¹ A oni zwyciężyli dzięki krwi Baranka i dzięki słowu swojego świadectwa i nie umiłowali dusz swych - aż do śmierci.¹² Dlatego radujcie się, niebiosia i ich mieszkańcy! Biada ziemi i biada morzu - bo zstąpił do was diabeł, palając wielkim gniewem, świadom, że mało ma czasu». ¹³ A kiedy ujrzał Smok, że został strącony na ziemię, począł ścigać Niewiastę, która porodziła Mężczyznę.¹⁴ I dano Niewieście dwa skrzydła orła wielkiego, by na pustynię leciała na swoje miejsce, gdzie jest żywiona przez czas i czasy, i połowę czasu, z dala od Węża.¹⁵ A Wąż za Niewiastą wypuścił z gardzieli wodę jak rzekę, żeby ją rzeka uniosła.¹⁶ Lecz ziemia przysłała z pomocą Niewieście i otworzyła ziemia swą gardziel, i pochłonęła rzekę, którą Smok ze swej gardzieli wypuścił.¹⁷ I rozgniewał się Smok na Niewiastę, i odszedł rozpocząć walkę z resztą jej potomstwa, z tymi, co strzegą przykazań Boga i mają świadectwo Jezusa.

Międzynarodowy komentarz do Pisma Świętego, Verbinum, Warszawa 2001, s. 1685-1686.

Ściśle mówiąc, scena zaczyna się w 11,19, i począwszy od tego miejsca słowo „ukazała się, ukazał się” powtarza się trzy razy (11,19; 12,1.3). Ta sekcja stanowi wyraźną kontynuację sekcji poprzedzającej. Rozdziały 11-12 dotyczą tego samego okresu („czterdzieści dwa miesiące”, 13,5 = „tysiąc dwieście sześćdziesiąt dni”, 11,3; 12,6). To, co było udziałem dwu świadków, teraz okazuje się losem całej wspólnoty mesjańskiej. Chodzi o czas paschalny, czas prorokowania, czas dawania świadectwa, czas próby; rozdz. 12 podaje wyjaśnienie przyczyny wrogości wobec Niewiasty i jej potomstwa. W ramach tej wizji autor ukazuje trzy sceny: Niewiasta i Smok (w. 1-6), walka w niebie (w. 7-12) i ponownie Niewiasta i Smok (w. 13-17). Klucz do zrozumienia całości zawiera scena środkowa, rozgrywająca się w niebie, w wyzwaniu, które znajduje odbicie w imieniu „Michał” (etymologicznie: „któż jest jak Bóg”), w obwieszczeniu, że „teraz nastąpiło zbawienie, potęga i królowanie Boga naszego i władza Jego Pomazańca” (12,10) i w powtórzonej czterokrotnie informacji, że Smok „został strącony” (12,9.10.12.13). Fragment ten można by zatytułować: „Smok pokonany”. Kościół stawia czoło pokonanemu wrogowi, a życie chrześcijańskie, wprawdzie będąc próbą, jest przede wszystkim zwycięstwem. To właśnie gniew Smoka w obliczu własnej klęski jest powodem prześladowania ludu Bożego, który reprezentują Niewiasta i jej potomstwo.

Autor księgi po mistrzowsku łączy symbole i teksty biblijne (Iz 66,7.9; 26,16-17; 54,1; So 3; Jr 31), mówiąc o Niewieście, która symbolizuje lud Boży. Jej „wieniec z gwiazd dwunastu” to prawdopodobnie aluzja do dwunastu pokoleń Izraela (Rdz 37,9-11). Smok to postać, którą w tradycji prorockiej kojarzy się często z faraonem i jego państwem (Iz 51,9; Ez 29,3), natomiast określenie go jako: „Wąż starodawny (...) zwodzący całą zamieszkaną ziemię” (12,9) i zestawienie go z niewiastą – to aluzja do odwiecznej wrogości między kobietą a wężem w Rdz 3,15. Chodzi tu o konflikt między dobrem a złem, między wężem a Chrystusem, osadzony jednak w ramach historycznego konfliktu z faraonem lub z imperium. Niewiasta reprezentuje lud mesjański, ponieważ w Apokalipsie widzimy trwałe połączenie Izraela i Kościoła. Niewiasta przyobleczona jest w szatę chwały, ponieważ już triumfuje, i jest brzemienna, nosi w sobie życie, choć życie zagrożone. Jesteśmy tutaj świadkami ostatecznej walki między życiem a śmiercią, między Niewiastą a Smokiem, między Kościołem a cesarstwem. Bóle porodowe to cierpienia ofiar, które przez swoją śmierć rodzą się do życia (12,11). Niewiasta ucieka na pustynię (przeciwieństwo miasta, systemu), będącą tradycyjnym miejscem schronienia zbiegów i prześladowanych, ale też miejscem szczególnego doświadczenia opieki Boga.

Połączenie Niewiasta-Izrael-Kościół nasunęło Kościołowi katolickiemu ideę identyfikacji Niewiasty jako Maryi, Matki Chrystusa. Nie jest to interpretacja o znaczeniu pierwszoplanowym, a Apokalipsa nie mówi o historycznym prześladowaniu Matki Jezusa czy o Jej ucieczce na pustynię. Jeżeli jednak pójdziemy za symboliką Czwartej Ewangelii, gdzie Niewiasta-Maryja jest prototypem wspólnoty wiary, to interpretacja ta nie wyda się taka dziwna, chociaż nie jest interpretacją o znaczeniu pierwszoplanowym i chociaż jest rezultatem typologicznej analizy tekstu.

Pytania i polecenia:

1. Przedstaw charakterystykę Niewiasty opisanej w Ap 12, 1-17.
2. Na podstawie Ap 12, 1-17 omów stosunek Smoka do Niewiasty, jej Syna i reszty jej potomstwa.
3. Przedstaw ukazaną w *Międzynarodowym komentarzu do Pisma Świętego* symbolikę Niewiasty z Ap 12, 1-17.
4. Stosując ideę identyfikacji Niewiasty jako Maryi, omów rolę Matki Chrystusa w dziejach zbawienia.
5. Zinterpretuj fragment Ap 12, 1-17 posługując się zasadami duchowej lektury Pisma Świętego.